

Згідно із наказом Міністерства інфраструктури України від 26 серпня 2014 року № 413 "Про внесення змін до Положення про порядок видачі посвідчення судноводія малого/маломірного судна", зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25 вересня 2014 року за № 1169/25946 (далі – наказ), було:

- викладено в новій редакції Положення про порядок видачі посвідчення судноводія малого/маломірного судна, затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України від 07 травня 2013 року № 283 (далі – Положення № 283) (п. 1 наказу);

- встановлено, що свідоцтва судноводія малого/маломірного судна (інші документи, які надавали право на управління малим/маломірним судном), видані в установленому законодавством порядку в СРСР та в Україні до 01 квітня 2012 року, є дійсними для управління малими/маломірними суднами до 01 січня 2017 року та можуть бути замінені на посвідчення судноводія малого/маломірного судна нового зразка згідно з цим наказом – після успішного підтвердження кваліфікації у кваліфікаційній комісії, із зазначенням у посвідченні права на управління суднами, рівноцінними за технічними параметрами суднам, що зазначені у свідоцтві (іншому документі) (підп. 1 п.2, п.3 наказу, п. 5.3 Положення);

- було встановлено, що посвідчення судноводія малого/маломірного судна, видані в установленому законодавством порядку до набрання чинності цим наказом за формою, наведеною в додатку 1 до Положення № 283, є чинними без обмеження строку їх дії та за бажанням власника можуть бути замінені на посвідчення судноводія малого/маломірного судна нового зразка згідно з цим наказом – на підставі його заяви без підтвердження кваліфікації у кваліфікаційній комісії, із зазначенням права на управління суднами, рівноцінними за технічними параметрами (підп.2 п.2 наказу, п. 5.3 Положення).

Згідно із Конституцією України громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками (ч.1,2 ст.24). Закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи (ст.58).

Проте, в порушення вказаних норм законодавства, наказом встановлено різні умови чинності документів, які надавали/надають право на управління малим/маломірним судном (свідоцтво, посвідчення) в залежності від дати їх видачі, а саме – в СРСР, а також в Україні до та після 01 квітня 2012 року.

При цьому, для свідоцтв судноводія малого/маломірного судна (інших документів, які надавали право на управління малим/маломірним судном), виданих в установленому законодавством порядку в СРСР та в Україні до 01 квітня 2012 року, введений строк їх дії – до 01 січня 2017 року, а також передбачена можливість їх заміни на посвідчення судноводія малого/маломірного судна нового зразка за умови успішного підтвердження судноводієм кваліфікації у кваліфікаційній комісії.

Цілком зрозумілим є те, що запровадження та чинність цієї норми є прямим порушенням ч.1, 2 ст.24, ст. 58 Конституції України, що призводить до порушення прав судноводіїв малого/маломірного судна, що отримали свідоцтва (інші документи, які надавали право на управління малим/маломірним судном), в установленому законодавством порядку в СРСР та в Україні до 01 квітня 2012 року, та як наслідок, особливо після настання 01 січня 2017 року, ставить в нерівні умови з судноводіями малого/маломірного судна, що отримали відповідні посвідчення після 01 квітня 2012 року, та відповідно призводить до знервованості і незадоволення, виникнення соціальної напруги, створення передумови для зловживань з боку посадових осіб

органів, що здійснюють обмін свідоцтв (інших документів, які надавали право на управління малим/маломірним судном), високого рівня корупції.

Видання зазначеного наказу Міністерством інфраструктури України було здійснено відповідно до:

- *ст. 16-3 Закону України "Про транспорт"*, якою, зокрема, передбачені повноваження Міністерства інфраструктури України, на здійснення видачі посвідчення судноводія малого/маломірного судна; та

- *Резолюції № 40 Робочої групи по внутрішньому водному транспорту Європейської Економічної Комісії Організації Об'єднаних Націй "Міжнародне посвідчення на право керування прогулянковим судном"*, з метою максимального наближення зразка нового Посвідчення судноводія малого/маломірного судна до Міжнародного посвідчення на право керування прогулянковим судном, а також запровадження видачі таких посвідчень у новому форматі – двомовному (українською та англійською мовами), що дозволить керувати малим/маломірним судном не тільки в Україні, а також визнавати нові українські посвідчення в країнах Європейського Союзу.

Отже маємо ситуацію, коли поряд з позитивними зрушеннями щодо наближення до європейських норм в частині запровадження двомовного посвідчення судноводія малого/маломірного судна, що дозволить визнавати його не тільки в Україні, а й в країнах Європейського Союзу, також маємо ситуацію, коли ігноруються ті самі європейські норми щодо можливості заміни раніше виданих документів на нові без додаткових перепон, уникнення корупційної складової.

Крім того, **якщо провести аналогією з посвідченням водія**(документом, що посвідчує особу та її спеціальний статус у частині підтвердження права його власника на керування транспортними засобами), то відповідно до *ст.29 та Перехідних положень Закону України "Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус"* таке посвідчення містить інформацію про дату його видачі та дату закінчення строку його дії. Після закінчення строку дії посвідчення водія проводиться його заміна (у разі пред'явлення старого посвідчення) з урахуванням особливостей, передбачених законодавством про дорожній рух. Посвідчення водія видається на строк, встановлений відповідно до вимог міжнародних договорів України. При цьому, **посвідчення водія видані до дня набрання чинності цим Законом, є чинними до закінчення строку їх дії та не підлягають обов'язковій заміні**. Посвідчення водія, що були видані з використанням зразка бланка, затвердженого органом виконавчої влади Союзу Радянських Соціалістичних Республік, **можуть бути замінені на посвідчення нового зразка за бажанням їх власника** та у випадках, передбачених чинним законодавством.

На цьому прикладі бачимо ситуацію, коли по-різному на рівні закону та наказу міністерства врегульовані аналогічні за своєю суттю правовідносини – щодо документа на права керування транспортними засобами та документа на право управління малим/маломірним судном, – в залежності від дати видачі таких документів.

Враховуючи викладене, з метою припинення порушення прав судноводіїв малого/маломірного судна, що отримали свідоцтва (інші документи, які надавали право на управління малим/маломірним судном), в установленому законодавством порядку в СРСР та в Україні до 01 квітня 2012 року, та поновлення їх прав на управління малими/маломірними суднами на підставі наявних документів, **просимо Вашого сприяння згідно із ч.9 ст. 15 Закону України "Про центральні органи виконавчої влади" щодо:**

- 1) **скасування п.2 та п.3 наказу Міністерства інфраструктури України від 26 серпня 2014 року № 413 "Про внесення змін до Положення про порядок видачі посвідчення судноводія малого/маломірного судна" та викладення п.2 цього наказу в новій редакції:**

"2. Встановити, що свідоцтва (посвідчення) судноводія малого/маломірного судна (інші документи, які надавали право на управління малим/маломірним судном), видані в установленому законодавством порядку до 14 жовтня 2014 року, в тому числі в Союзі Радянських Соціалістичних Республік, є чинними без обмеження строку їх дії та за бажанням їх власника можуть бути замінені на посвідчення судноводія малого/маломірного судна нового зразка згідно із Положенням про порядок видачі посвідчення судноводія малого/маломірного судна, затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України від 07 травня 2013 року № 283, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 травня 2013 року за № 831/23363 (у редакції наказу Міністерства інфраструктури України 26 серпня 2014 року № 413, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 вересня 2014 року за № 1169/25946) із зазначенням права на управління суднами, рівноцінними за технічними параметрами."

2) скасування п. 5.3 Положення про порядок видачі посвідчення судноводія малого/маломірного судна, затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України 07 травня 2013 року № 283 (у редакції наказу Міністерства інфраструктури України 26 серпня 2014 року № 413, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 вересня 2014 року за № 1169/25946) та викладення зазначеного п.5.3 Положення в новій редакції:

"5.3. Обмін свідоцтв (посвідчень) судноводія малого/маломірного судна (інших документів, які надавали право на управління малим/маломірним судном), виданих в установленому законодавством порядку в Союзі Радянських Соціалістичних Республік та в Україні до 14 жовтня 2014 року, на Посвідчення нового зразка згідно з цим Положенням здійснюється за бажанням власника раніше виданого свідоцтва (посвідчення) судноводія малого/маломірного судна (іншого документа, який надавав право на управління малим/маломірним судном) на підставі його заяви без підтвердження кваліфікації у КК."